

LL.M. Av. Kardelen AYNACI

**ÇOCUKLARIN
KİŞİSEL VERİLERİNİN KORUNMASI**

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR.....	3
ÖZ.....	5
ABSTRACT.....	7
ÖNSÖZ.....	9
İÇİNDEKİLER.....	11
KISALTMALAR.....	17
GİRİŞ.....	19

BİRİNCİ BÖLÜM

ÇOCUK VE ÇOCUK HAKLARI KAVRAMI VE ÇOCUĞA İLİŞKİN TEMEL AÇIKLAMALAR İLE ÇOCUĞUN KİŞİLİK HAKKI

1.1. Çocuk Kavramı	23
1.1.1. Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinde Çocuk.....	24
1.1.2. 5237 Sayılı Türk Ceza Kanununda Çocuk	24
1.1.3. 5395 Sayılı Çocuk Koruma Kanununda Çocuk	25
1.1.4. 4857 Sayılı İş Kanununda Çocuk	25
1.1.5. 4721 Sayılı Türk Medeni Kanununda Çocuk.....	26
1.2. Çocuk Hakları Kavramı	27
1.3. Çocuk Haklarına ilişkin Temel İlkeler	29
1.3.1. Ayrımcılık Yasağı İlkesi.....	30
1.3.2. Çocuğun Yüksek Yararı İlkesi.....	31
1.3.3. Çocuğun Yaşama ve Gelişme İlkesi	32
1.3.4. Çocuk Görüşünün Alınması İlkesi (Katılım İlkesi).....	33
1.4. Çocukluğun Başlangıcı	35
1.4.1. Tam Doğum	35
1.4.2. Sağ Doğum.....	35

1.4.3. Cenin Durumu	36
1.5. Çocukluğun Sona Ermesi.....	36
1.6. Çocuğun Ehliyeti.....	38
1.6.1. Hak Ehliyeti.....	39
1.6.2. Fiil Ehliyeti	40
1.7. Çocuğun Velayet İlişkisi.....	44
1.8. Çocuğun Vesayet İlişkisi	46
1.9. Çocuğun Kişilik Hakkı	47
1.9.1. Kişilik Hakkı Kavramı.....	47
1.9.2. Kişilik Hakkının Niteliği	49
1.9.3. Çocuğa Ait Kişilik Hakkının Kapsamı	51
1.9.3.1. Maddi Kişilik Hakları.....	52
1.9.3.1.1. Yaşam	52
1.9.3.1.2. Bedensel Bütünlük	53
1.9.3.1.3. Sağlık Hakkı.....	55
1.9.3.2. Manevi Kişilik Hakları.....	56
1.9.3.2.1. Şeref ve Haysiyet	56
1.9.3.2.2. Resim ve Ses	58
1.9.3.2.3. Özgürlük	60
1.9.3.2.4. Ad.....	61
1.9.3.2.5. Özel Hayat	62

İKİNCİ BÖLÜM

KİŞİSEL VERİ KAVRAMI, NİTELİĞİ VE TÜRLERİ, KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENMESİNE İLİŞKİN KAVRAMLAR VE İLKELER İLE KİŞİSEL VERİLERİN İŞLENME ŞARTLARI

2.1. Kişisel Verilerin Korunması Hukukunun Gelişimi.....	65
2.1.1. Uluslararası Düzenlemeler	66
2.1.1.1. Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD)	67
2.1.1.2. Birleşmiş Milletler (BM).....	68

2.1.1.3. Avrupa Konseyi.....	69
2.1.1.4. Avrupa Birliđi.....	72
2.1.2. Ulusal Dzenlemeler.....	75
2.1.2.1. Anayasal Dzenleme	76
2.1.2.2. Türk Medeni Kanunu ve Türk Borçlar Kanunu	77
2.1.2.3. Türk Ceza Kanunu.....	78
2.1.2.4. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu	78
2.2. Kişisel Veri Kavramı ve Unsurları.....	80
2.2.1. Kişisel Veri Tanımı.....	80
2.2.2. Kişisel Veri Unsurları	82
2.2.2.1. Bilgi	83
2.2.2.2. Kimliđi Belirli veya Belirlenebilir Kişi.....	84
2.2.2.3. Bilginin Kişiyile İlişkili Olması	88
2.3. Kişisel Verinin Hukuki Niteliği	89
2.3.1. Mülkiyet Hakkı Görüşü	90
2.3.2. Fikri Mülkiyet Hakkı Görüşü.....	92
2.3.3. Kişilik Hakkı Görüşü	94
2.4. Kişisel Veri Türleri.....	95
2.4.1. Özel Nitelikli Kişisel Veri	96
2.4.2. Genel Nitelikli Kişisel Veri	99
2.5. Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Temel Kavramlar.....	99
2.5.1. Veri İşleme.....	99
2.5.2. İlgili Kişi.....	101
2.5.3. Veri Sorumlusu	102
2.5.4. Veri İşleyen.....	103
2.6. Kişisel Verilerin İşlenmesine İlişkin Genel İlkeler	105
2.6.1. Hukuka ve Dürüstlük Kurallarına Uygunluk İlkesi	105
2.6.2. Doğru ve Gerektiğinde Güncel Olma	107
2.6.3. Belirli, Açık ve Meşru Amaçlar İçin İşlenme.....	108
2.6.4. İşlendikleri Amaçla Bağlantılı, Sınırlı ve Ölçülü Olma... 109	

2.6.5. İlgili Mevzuatta Öngörülen veya İşlendikleri Amaç İçin Gerekli Olan Süre Kadar Muhafaza Edilme.....	111
2.7. Kişisel Verilerin İşlenme Şartları.....	113
2.7.1. Açık Rıza	113
2.7.1.1. Açık Rızanın Unsurları.....	114
2.7.2. Açık Rızanın Aranmadığı Haller.....	118
2.7.2.1. Kanunlarda Açıkça Öngörülmesi.....	119
2.7.2.2. Fiili İmkânsızlık	120
2.7.2.3. Sözleşmenin Kurulması veya İfası İçin Gerekli Olması	121
2.7.2.4. Veri Sorumlusunun Hukuki Yükümlülüğünü Yerine Getirebilmesi İçin Zorunlu Olması.....	122
2.7.2.5. Kişisel Verilerin İlgili Kişi Tarafından Alenleştirilmiş Olması	123
2.7.2.6. Kişisel Verilerin İşlenmesinin Bir Hakkın Tesisi, Kullanılması veya Korunması İçin Zorunlu Olması ..	125
2.7.2.7. Veri İşlemenin Veri Sorumlusunun Meşru Menfaatleri İçin Zorunlu Olması.....	125
2.8. Özel Nitelikli Kişisel Verilerin İşlenme Şartları.....	127

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇOCUĞUN KİŞİSEL VERİLERİNİN İHLALİ VE KORUMA YOLLARI

3.1. Bir Kişilik Hakkının Görünümü Olan Çocukların Kişisel Verileri	131
3.1.1. Çocukların Açık Rıza Beyanı Ehliyeti	131
3.1.2. Kişisel Verileri İşlenen Çocukların Bilgilendirilmesi (Aydınlatma Metni).....	135
3.1.3. Çocuğun Kişisel Verilerinin İhlali.....	137
3.1.4. Çocuğun Kişisel Verilerinin Ebeveyn Tarafından İhlali.....	139

3.1.5. Çocuğun Kişisel Verilerinin 3. Kişiler Tarafından İhlali	143
3.2. 6698 Sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu Açısından Koruma Yolları	147
3.2.1. Veri Sorumlusuna Başvuruda Bulunma.....	148
3.2.2. Kişisel Verileri Koruma Kuruluna Şikâyette Bulunma ...	150
3.3. Türk Ceza Kanunu Açısından Koruma Yolları.....	151
3.3.1. Kişisel Verilerin Kaydedilmesi Suçu.....	151
3.3.2. Verileri Hukuka aykırı Olarak Verme veya Ele Geçirme Suçu	155
3.3.3. Verileri Yok Etmeme Suçu.....	158
3.4. Medeni Kanun Kapsamında Koruma Yolları.....	160
3.4.1. Koruyucu Davalar.....	160
3.4.1.1. Önleme Davası	161
3.4.1.2. Durdurma Davası.....	162
3.4.1.3. Tespit Davası	163
3.4.2. Tazminat Davaları.....	164
3.4.2.1. Maddi Tazminat Davası	165
3.4.2.2. Manevi Tazminat Davası.....	168
3.4.3. Vekâletsiz İş Görme Davası.....	169
3.5. Davacı ve Davalı Taraf	171
3.5.1. Davacı.....	171
3.5.2. Davalı.....	174
3.5.3. İhlalin Ebeveyn Tarafından Gerçekleşmesinde Taraf Durumu	174
3.6. Yetkili ve Görevli Mahkeme.....	175
SONUÇ.....	177
KAYNAKÇA	185